

Členská schůze Základní odborové organizace FLÚ

7. 4. 2022 13:00–15:30

Přítomní členové výboru: Teresa R. Baron, Jan Frei, Juraj Hvorecký, Robert Novotný, Pavel Nývlt, Martin Profant, Darja Zoubková.

Přítomní řadoví členové: Olga Baranová, Jan Bierhanzl, Julie Černá, Joseph G. Feinberg, Vlastimil Hála, Hynek Janoušek, Rudolf Kolářský, Magda Králová, Petr Kužel, Ivan Landa, Ondřej Majer, Dagmar Matušková, Vladimír Mikeš, Jiří Růžička, Alena Sarkissian, Martin Steiner, Tereza Virtová, Jiří Voženílek.

Juraj Hvorecký přivítal přítomné členy a shrnul události uplynulého roku:

Vloni zvolený **výbor v pořádku převzal agendu** od minulého výboru, jsou potíže jen s plánovanou změnou banky vedoucí účet odborů. Problémy plynou z toho, že odborová organizace má IČO, ale ne jednatele zapsaného v obchodním rejstříku.

Počet členů zůstává stabilní, osciluje kolem 75, což z nás činí největší základní odborovou organizaci v Odborovém svazu pracovníků vědy a výzkumu (dále OS PVV).

Výbor se od června 2021 **sešel** celkem sedmkrát. Zápisy z jednání jsou v češtině i v angličtině k dispozici na [webu odborů](#). Výbor **projednával** problematiku práce z domova, dodatky ke kolektivní smlouvě, bonusové šeky pro členy, stravenky, příkaz ředitele o čerpání dovolené, problematiky atestací a řetězení smluv, pracovní řád, kolektivní smlouvu a rozpočet odborů; zástupci výboru se též účastnili jednání účast na aktivitách OS PVV.

Podrobněji Juraj Hvorecký představil **problematiku stravenek**: Výbor s ohledem na nesmírně náročnou administraci podpořil zrušení papírových stravenek, vedení ústavu pak dalo přednost elektronickým stravenkám (umožňujícím i čerpání z FKSP) před stravenkovým paušálem. Paušál by už dnes mohl být pro zaměstnance výhodnější; je však možné, že bude zrušen.

Robert Novotný upřesnil, že výbor má v této věci jen doporučující slovo a že prosazoval, aby měli zaměstnanci možnost se sami rozhodnout mezi elektronickými stravenkami a stravenkovým paušálem.

Martin Profant navrhl obrátit se ve věci zrušení stravenkového paušálu na centrálu odborových svazů.

Juraj Hvorecký dále uvedl, že se na něj členové obracejí se stížnostmi, že elektronické stravenky na mnoha místech nejsou přijímány, a vyjádřil přesvědčení, že podobný problém by byl i s elektronickými stravenkami od jiných poskytovatelů. Navrhl členům, aby tyto stížnosti adresovali vedení ústavu při jeho návštěvách jednotlivých oddělení.

Alena Sarkissian upozornila, že má zkušenost i s elektronickými stravenkami od jiného poskytovatele a že u ní takové problémy s přijímáním karty nejsou.

Juraj Hvorecký dále uvedl problematiku **kolektivní smlouvy**: na základě iniciativy minulého výboru vedení ústavu nabídlo projednání nové kolektivní smlouvy a zaslalo svůj návrh

výboru k připomínkování. Výbor se obrátil na právníka OS PVV, ten ale své vyjádření zaslal příliš pozdě na to, aby ho bylo možné s rozumným předstihem poslat členům. Právník OS PVV upozornil především na to, že podstatná část návrhu opakuje ustanovení zákoníku práce, místy nepřesně. To je podle vedení ústavu neškodná duplicita, právník OS PVV však upozorňuje na potenciální škodlivost nepřesných parafrází. Juraj Hvorecký zdůraznil, že návrh poprvé zohledňuje atestační řád a výslovně zmiňuje smlouvy na dobu neurčitou. Dále uvedl, že výbor podrobně diskutoval o tom, zda v kolektivní smlouvě zakotvit pravidla limitující řetězení smluv na dobu určitou, a že se s vedením ústavu dohodl na tom, že atestační řád je dostatečnou zárukou dalšího zvyšování počtu smluv na dobu neurčitou. Výbor tedy nepodporuje taxativní vymezení podmínek, po jejichž splnění by zaměstnanci musela být nabídnuta smlouva na dobu neurčitou. Juraj Hvorecký zdůraznil, že pohled na výsledky atestací za posledních pět let ukazuje pozvolný nárůst počtu lidí zaměstnaných na dobu neurčitou, což výbor pokládá za známku dobrého fungování systému. Pak otevřel diskusi.

Joseph G. Feinberg uvedl, že ho překvapuje rozpor mezi stávajícím zněním návrhu a úsilím minulého výboru zavést pravidlo, že třetí smlouva uzavřená se zaměstnancem bude na dobu neurčitou, nebrání-li tomu zvláštní důvody. Podle stávajícího návrhu nemá na smlouvu na dobu neurčitou zaměstnanec nárok a je třeba uvést důvody, proč by ji dostat měl.

Ondřej Majer ocenil navázání kolektivní smlouvy na atestační řád, vyjádřil souhlas se stávajícím zněním návrhu a varoval, že návrh, o němž mluvil Joseph G. Feinberg, by měl negativní dopad na chod ústavu.

Martin Profant zdůraznil, že uvedení smlouvy na dobu neurčitou v kolektivní smlouvě není samo o sobě pokrok, protože smlouva na dobu neurčitou je zákonnou normou, výjimkou jsou řetězené smlouvy na dobu určitou; tato výjimka je ovšem nezbytná pro chod instituce, ale je třeba ji regulovat. Dále upozornil, že partnerem odborů nemůže být atestační komise, tím je vedení ústavu, jež také o smlouvách rozhoduje. V kolektivní smlouvě podle jeho názoru není potřeba opakovat, proč chceme udržet řetězení smluv, a stávající formulace je problematická i z jiných důvodů, ale hlavní problém je v pracovních smlouvách, jež podepisují nově nastupující zaměstnanci. Vyjádřil naději, že už byla odbourána představa, že smlouva na dobu neurčitou je za odměnu; je přesvědčen, že řetězení smluv na dobu určitou po dobu dvaceti let je nepřijatelné.

Joseph G. Feinberg v reakci na Ondřeje Majera uvedl, že atestace samozřejmě pokládá za důležité, ale klade otázku, zda mají být zdůrazněny v kolektivní smlouvě; úkolem odborů je akcentovat to, co je výhodné pro zaměstnance.

Juraj Hvorecký upozornil na problematické prvky dodatku ke kolektivní smlouvě o řetězení smluv na dobu určitou z roku 2013.

Darja Zoubková poukázala na to, že dodatek vznikl v roce, kdy se změnil zákoník práce, a že ve specifických podmínkách vědecké práce nemá smysl postupovat proti vedení ústavu konfrontačně.

Juraj Hvorecký varoval, že rozpočtový výhled na příští rok je velmi špatný. Ondřej Majer a Juraj Hvorecký vyjádřili nespokojenost s tím, že se do financování téměř nepromítají výsledky pětiletého hodnocení.

Joseph G. Feinberg vyjádřil nespokojenost s přílišnou závislostí na účelovém financování a vyjádřil přesvědčení, že by odbory měly hledat cesty k jejímu snížení.

Juraj Hvorecký upozornil, že FLÚ má na poměry AV velmi vysoký podíl institucionálního financování. K tématu kolektivní smlouvy zdůraznil, že odbory nesmějí chránit jen některé zaměstnance, což by bylo důsledkem situace, v níž by mnoho zaměstnanců dostalo smlouvu na dobu neurčitou a ohrozili tím flexibilitu ústavu. Ondřej Majer upozornil, že ukončit smlouvu na dobu neurčitou je pro zaměstnavatele velmi obtížné.

Martin Profant vyjádřil přesvědčení, že si smlouvy na dobu neurčitou zaslouží více zaměstnanců, než je nyní má, a že ani smlouva na dobu neurčitou nezabrání ukončení pracovního poměru, pokud by to zaměstnavatel pokládal za nutné.

Alena Sarkissian vznesla dotaz, zda existuje statistika o tom, kteří pracovníci mají smlouvu na dobu neurčitou, s ohledem na věk nebo počet odpracovaných let.

Joseph G. Feinberg uvedl, že k 30. 6. 2020 mělo smlouvu na dobu neurčitou prodlouženou více než dvakrát 8 ze 32 zaměstnanců v kategorii V6, 33 z 56 zaměstnanců kategorie V5, 28 ze 37 zaměstnanců v kategorii V4 a 11 ze 32 zaměstnanců v kategorii V3.

Alena Sarkissian vyzvala k podrobnější diskusi o tom, jakou míru bezpečí chtějí odbory zaměstnancům garantovat a co by už bylo kontraproduktivní.

Robert Novotný varoval, že snaha o přesné definice povede ke kontraproduktivnímu omezení flexibility ústavu; v CMS by samotné smlouvy na dobu neurčitou pro zaměstnance v kategoriích V5 a V6 překročily institucionální financování. Juraj Hvorecký souhlasil a zopakoval, že podle názoru výboru je taxativní vymezení důvodů pro uzavření smlouvy na dobu neurčitou nereálné.

Magda Králová upozornila, že **mzdy zaměstnanců kategorie O5** v posledních letech rostly výrazně méně, než byl průměrný růst na FLÚ, a jsou bližší minimální mzdě než průměrné mzdě na ústavu, což působí jako diskriminační, i s ohledem na to, že pokud ví, nepracují v této kategorii žádní muži. Dále upozornila, že zaměstnanci kategorie O nemají kariérní řád a že se nedostatečné odměňování zaměstnanců kategorie O5 **nepřímo** nepříjemně dotkne i všech badatelů.

Juraj Hvorecký slíbil, že o tomto problému bude jednat s vedením ústavu. Jde o příznak širšího problému s tarifními mzdami; vyšší průměrné mzdy zkreslují granty.

Julie Černá coby garantka přípravy předpisu o genderové rovnosti vyjádřila přesvědčení, že tento předpis přinese reálné zlepšení situace, a upozornila, že jako redaktoři ve FLÚ pracují i muži.

Jiří Růžička obnovil **diskusi o řetězení smluv na dobu určitou** poukazem na to, že poměry v CMS budou pravděpodobně specifické, a výzvou, aby byly příslušné výjimky formulovány v kolektivní smlouvě.

Robert Novotný zdůraznil, že smlouvy na dobu neurčitou by si podle něj zasloužili všichni zaměstnanci kategorií V4-V6, ale institucionální financování FLÚ na to nestačí. Nebránil by se stanovení percentilu institucionálního mzdového rozpočtu určeného na smlouvy na dobu neurčitou.

Tereza Virtová navrhla **prozkoumat, jaká oddělení mají jaký počet zaměstnanců s více než třikrát řetězenými smlouvami na dobu určitou** a počet let jejich zaměstnání, a s využitím těchto údajů zavést pravidlo, aby byla zaměstnancům nabídnuta smlouva na dobu

neurčitou po odpracování daného počtu let, stanoveného tak, aby to zásadně neohrozilo flexibilitu ústavu.

Martin Profant varoval, že potřebné údaje by mohly shromáždit pouze personalistky, které mají mnoho jiných povinností, a bylo by to velmi časově náročné, podle jeho odhadu několik měsíců.

Darja Zoubková, Martin Profant a Robert Novotný varovali před různými příčinami zkreslení takovéto statistiky.

Joseph G. Feinberg vyjádřil přesvědčení, že to, zda zaměstnanci dostávají smlouvy na dobu určitou, nebo neurčitou, je rozpočtově neutrální. Navrhl stanovit, aby vedení ústavu muselo zdůvodnit, proč se zaměstnancem splňujícím určitá kritéria neuzavírá smlouvu na dobu neurčitou. S tím později vyjádřil souhlas Petr Kužel. Juraj Hvorecký upozornil, že by to nespravedlivě zvýhodnilo zaměstnance, kteří budou atestováni brzy po zavedení tohoto pravidla, a Robert Novotný později varoval, že kdyby neuzavření smlouvy na dobu neurčitou musel zdůvodňovat vedoucí oddělení, vedlo by to ke konfliktům na odděleních.

Joseph G. Feinberg se dotázal, **zda výbor jednal s vedením o vývoji mezd**, a varoval, že **v kolektivní smlouvě jsou nešťastné formulace** stylu „partneři budou usilovat o“, které nemají valný význam.

Juraj Hvorecký odpověděl, že letos vyjednávání s vedením o mzdách neproběhlo kvůli rozpočtovému provizoriu; ředitel nicméně přislíbil, že navýšení rozpočtu bude směřováno do mezd. Nešťastné formulace v návrhu kolektivní smlouvy budou opraveny s ohledem na vyjádření právníka OS PVV.

Joseph G. Feinberg se vrátil **k otázce řetězení smluv na dobu určitou** a navrhl, ať analýzy dopadů navržených opatření nechá zpracovat vedení ústavu.

Robert Novotný navrhl vznést dotaz, kolik pracovníků v kategoriích V5 a V6 (při současném poměru počtu zaměstnanců těchto kategorií) by ústav dokázal zaplatit ze mzdových institucionálních prostředků. Také vyjádřil souhlas s vyjádřením Petra Kužela, že počet odpracovaných let je pro uzavření smlouvy na dobu neurčitou lepší kritérium než počet uzavřených smluv na dobu určitou.

Darja Zoubková a Jan Frei navrhli další možné relevantní otázky: počet zaměstnanců starších 70 let; průměrný věk, v němž zaměstnanci odcházejí z ústavu; nebo počet zaměstnanců ve věku 35-45 se smlouvou na dobu neurčitou. Jan Frei dále navrhl pověřit odborníka definováním dat, která by pomohla k rozhodnutí.

Juraj Hvorecký vyzval ke vznesení dotazu navrženého Robertem Novotným, byť si není jistý, k čemu tyto údaje budou.

Martin Profant vyjádřil naději, že to bude první krok ke shodě mezi dvěma názorovými proudy v odborové organizaci.

Tereza Virtová vyzvala výbor, aby zapracoval připomínky z dnešní schůze do návrhu kolektivní smlouvy. Výbor tuto výzvu přijal.

Juraj Hvorecký přislíbil uspořádání další členské schůze, jakmile bude návrh kolektivní smlouvy po projednání s vedením v připomínkovatelné podobě, a ukončil členskou schůzi.